

Drukke op het net

Toolkit over maatschappelijk prioriteren en wachtlijsten voor (extra) stroom

Voor erkend installateurs die huishoudens en bedrijven adviseren en helpen met de juiste
technische oplossing

Introductie Netbeheer Nederland

Vereniging

Netbeheer
Nederland

Inhoud

- Waarom een Toolkit over maatschappelijk prioriteren en wachtlijsten?
- Zo werkt maatschappelijk prioriteren
- De rol van de erkend installateur
- Veelgestelde vragen
- Communicatiemiddelen om te gebruiken
- Handige links

Waarom een toolkit over maatschappelijk prioriteren en wachtlijsten?

- Je hebt er ongetwijfeld al iets over gelezen of gehoord. Het stroomnet raakt steeds voller. Netbeheerders kunnen hierdoor de aanvragen voor een nieuwe aansluiting of verzwaring niet altijd direct uitvoeren. Deze aanvragen komen op een wachtlijst tot er weer ruimte is op het stroomnet. Dit kan meerdere jaren duren.
- Vanaf 1 juli 2026 gelden ook voor consumenten en bedrijven met een kleine aansluiting (t/m 3x80A) de nieuwe regels van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Deze regels bepalen welke aanvragen als eerste worden opgepakt zodra er weer ruimte is op het stroomnet. Dat heet maatschappelijk prioriteren. Dit betekent dat meer huishoudens en ondernemers te maken krijgen met lange wachttijden voor verzwaring of nieuwe aansluiting.
- Als erkend installateur speel jij een belangrijke rol in het adviseren van klanten. Je bent vaak het eerste aanspreekpunt voor mensen die willen verbouwen, verduurzamen of uitbreiden. Maatschappelijk prioriteren raakt ook jouw klanten. En het is belangrijk dat zij hier tijdig over geïnformeerd worden. Om je hierbij te helpen, hebben wij als gezamenlijk netbeheerders deze toolbox ontwikkeld.

Met deze toolkit willen wij:

- Uitleggen wat deze nieuwe regels betekenen voor jouw klanten (huishoudens en ondernemers met een kleine aansluiting t/m 3x80A).
- Aanmoedigen om huishoudens en ondernemers goed en tijdig te informeren over het volle stroomnet, de nieuwe regels en wat er eventueel wel mogelijk is.
- Een overzicht bieden van beschikbare informatie en praktische hulpmiddelen, zodat je hier direct mee aan de slag kunt en die je kunt delen met klanten.

Zo werkt maatschappelijk prioriteren

Wat is maatschappelijk prioriteren?

- De toezichthouder Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft landelijke regels ontwikkeld voor het verdelen van beperkte ruimte op het stroomnet. Die zijn nodig om te zorgen dat maatschappelijke functies kunnen blijven draaien.
- Hoe groter het belang voor de samenleving, hoe hoger de aanvraag op de wachtlijst komt. Let op! Ook met prioriteit moet de klant wachten totdat er ruimte is op het stroomnet als het net vol is.

Wat verandert er vanaf 1 juli 2026?

- De manier waarop aanvragen voor nieuwe of zwaardere aansluitingen worden behandeld.
- Huishoudens en bedrijven met een kleine aansluiting (t/m 3x80A) komen op dezelfde wachtlijst als klanten met een grote aansluiting.
- Dit betekent ook dat de wachttijden oplopen en huishoudens en bedrijven die willen verbouwen of verduurzamen steeds vaker op zoek moeten gaan naar andere oplossingen.

De 3 categorieën van maatschappelijke prioriteit zijn

1. Congestieverzachters (categorie 1): dit zijn grote bedrijven die helpen om ruimte te maken op het stroomnet. Zij gebruiken bijvoorbeeld batterijen of gasgeneratoren.
2. Veiligheid (categorie 2): dit zijn organisaties die nodig zijn voor de veiligheid in Nederland. Denk aan de brandweer, ziekenhuizen of de politie. Ook drinkwatervoorziening, telecommunicatie en uitbreidingen van stroomnetten vallen binnen deze categorie.
3. Basisbehoeften (categorie 3): onder de categorie basisbehoeften vallen activiteiten die nodig zijn voor het dagelijkse leven. Voor consumenten gaat het bijvoorbeeld om het bouwen of verduurzamen van de woning. Daarnaast horen ook voorzieningen zoals onderwijs en warmtevoorziening in deze categorie.

Aanvragen huishoudens t/m 3x35 ampère

Deze aanvragen hebben recht op maatschappelijke prioriteit categorie 3 (basisbehoeften). Vanaf 1 juli wordt dit bij verzwaringen automatisch gecontroleerd tijdens het aanvraagproces.

Overige aanvragen

- Voor overige aanvragen geldt dat er voor het verkrijgen van maatschappelijke prioriteit extra bewijsstukken moeten worden aangeleverd. Dit is gebaseerd op de eisen die de ACM hieraan stelt.
- De netbeheerder controleert vervolgens de aanvraag en bewijsstukken. Voldoet de aanvrager aan de criteria? Dan krijgt de aanvraag de aangevraagde prioriteit toegewezen.
- Gedetailleerde informatie over het volle stroomnet, maatschappelijk prioriteren en de criteria voor de verschillende categorieën is te vinden op de websites van de netbeheerders.

Geen prioriteit

Zodra er ruimte beschikbaar is, geven netbeheerders deze vrij op basis van de regels van maatschappelijk prioriteren. Voor bedrijven zonder prioriteit – waaronder veel mkb-bedrijven – betekent dit dat zij bij een vol stroomnet pas vermogen krijgen als de partijen die voorrang krijgen vermogen hebben gekregen. Wachttijden kunnen sterk per regio verschillen, maar wel meerdere jaren duren.

De rol van de erkend installateur

Expert in wat er mogelijk is

- Als erkend installateur ben je niet alleen de uitvoerder, jij bent de expert in wat technisch mogelijk is. Dit maakt je een betrouwbare en waardevolle adviseur voor klanten die willen verbouwen, verduurzamen of uitbreiden.
- Drukke op het stroomnet en de nieuwe regels rond maatschappelijk prioriteren maken jouw advies waardevoller dan ooit.
- Het is belangrijk om in jouw advies aan de klant rekening te houden met deze nieuwe regels en de impact van het volle stroomnet op klantvragen.

Wat is het nieuwe advies aan klanten?

Waar vroeger vaak werd geadviseerd om bij verbouwing of zwaarder gebruik direct van 1-fase naar 3-fase te verzwaren, verandert dat advies nu door de toenemende druk op het stroomnet. In veel situaties is verzwaren niet meer vanzelfsprekend mogelijk en wordt het steeds belangrijker om optimaal gebruik te maken van de bestaande aansluiting.

Voor installateurs ligt hier een cruciale rol: door slim ontwerp, goede faseverdeling en bewuste keuzes in apparatuur kunnen zij klanten helpen om binnen de beschikbare aansluitcapaciteit te blijven functioneren. Zo dragen zij niet alleen bij aan een betrouwbare installatie voor de klant, maar ook aan het ontlasten van het stroomnet.

Wat kun je huishoudens adviseren?

1. Ga je bouwen of verbouwen? Check altijd eerst wat er mogelijk is met de stroomaansluiting. Een verzekering is niet altijd nodig, er zijn alternatieven. Voorkom dat je onnodig vertraging oploopt. Jouw advies als erkend installateur kan hierbij een oplossing zijn.
2. Ga bewust om met de energieverbruik. Voorkom energieslurpers in huis.
3. Verbruik minder energie tijdens de piekuren.
4. Verandert er niets aan de huidige aansluiting? De aansluiting bij de klant thuis blijft gewoon werken. Het stroomnet is nu en in de toekomst betrouwbaar.

Hoe informeer je klanten hierover?

1. Heb je een website? Voeg informatie over de impact van het volle stroomnet toe en benadruk hierbij dat er ook zonder verzwaring vaak nog mogelijkheden zijn. Uiteraard kun je hierbij ook verwijzen naar de website(s) van de netbeheerder(s) zodat klanten de stroomnetchecker kunnen invullen voor een eerste indicatie. Let op: de definitieve beoordeling van een aanvraag vindt pas plaats als de netbeheerder de aanvraag heeft ontvangen en gecontroleerd (de zogenaamde ‘nettoets’).
2. Verder is het uiteraard goed om ook in het persoonlijk gesprek met de klant dit onderwerp zo snel mogelijk bespreekbaar te maken.

The background image shows two utility workers in dark blue safety suits with reflective yellow-green stripes and yellow hard hats. They are working on a large, industrial electrical switchgear. One worker is standing and leaning over, while the other is kneeling. They are handling a large, green-painted metal component of the switchgear. A red fire hose is visible on the ground. A warning sign on the equipment reads 'LET OP! VERBODEN DE HANDELS- EN VERBODEN OVERSTROMINGEN AANRAKEN VERBODEN TOEGANG VERBODEN'.

Middelen te gebruiken voor kennisdeling, bewustwording en handelingsperspectief

Download onze toolkit via de onderstaande knop. Daarin vind je verschillende communicatiemiddelen zoals een nieuwsbericht, bericht voor sociale media, presentatie en Q&A's. Deze kan je vervolgens zelf gebruiken.

[Download de toolkit](#)

Handige links

Algemene informatie over drukte op het stroomnet

Enexis	enexis.nl/campagne/vol-energie/een-vol-stroomnet
Liander	liander.nl/aansluitingen/stroomnet-vol
Stedin	stedin.net/energietransitie/congestie

Maatschappelijk prioriteren

mijnaansluiting.nl	mijnaansluiting.nl/maatschappelijk-prioriteren
Netbeheer Nederland	netbeheernederland.nl/artikelen/nieuws/nieuwe-verdeling-schaarste-op-het-stroomnet
Enexis	enexis.nl/campagne/vol-energie/een-vol-stroomnet/maatschappelijk-prioriteren
Liander	liander.nl/aansluitingen/stroomnet-vol/prioriteit-voor-aanvragen-op-de-wachtlijst
Stedin	stedin.net/energietransitie/congestie/wachtlijst
Coteq	coteqnetbeheer.nl/aansluitingen/elektriciteitsaansluiting-grootverbruik/maatschappelijk-prioriteren

Check hoe vol het stroomnet in jouw regio is met de stroomnetcheckers

Enexis	enexis.nl/check-het-stroomnet
Liander	liander.nl/stroomnetcheck
Stedin	stedin.net/aansluiting/stroomnetchecker
Coteq	coteqnetbeheer.nl

Handige links

Informatie en inspiratie over slim energieverbruik

Enexis	enexis.nl/campagne/peikgrafiek
Liander	liander.nl/stroom-vooruit/slim-met-stroom
Stedin	stedin.net/energietransitie/slim-gebruik-van-het-energienet
Milieu Centraal	verbeterjehuis.nl

Informatie over wat er kan binnen je huidige aansluiting

Enexis	enexis.nl/aansluitingen/verduurzamen/welke-aansluiting-past-bij-mijn-plannen
Liander	liander.nl/aansluitingen/soorten-aansluitingen#3-x-50a
Stedin	stedin.net/mkb-check-je-stroomaansluiting